

Anexa 2.

FIȘA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Facultatea de Litere și Arte
Departament	Departamentul de Studii Romanice
Domeniul de studiu	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Specializarea	Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Morfologie. Noi interpretări/ Structura morfologică a limbii române contemporane: tendințe și interpretări			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
03MLLR007	obligatoriu	I	II	8
Tipul de evaluare	Categorია formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
Examen	DS			
Titular activități curs	Lector univ. dr. Monica Borș			
Titular activități seminar / laborator/ proiect				

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
2	2			4
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (NOAD _{sem})
28	28			56

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual		Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		40
Tutoriat:		2
Examinări:		10
Total ore alocate studiului individual (NOSI _{sem})		132
Total ore pe semestru (NOAD_{sem} + NOSI_{sem})		200

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesar a fi promovate anterior	Nu este cazul
Competențe	Competențe de bază de analiză morfologică

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

5. Condiții (acolo unde este cazul)

De desfășurare a cursului	- prezența și atenția masteranzilor
De desfășurare a sem/lab/pr	- lectura bibliografiei recomandate - elaborarea și susținerea lucrărilor planificate - participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1: aprofundarea conceptelor și metodelor din cadrul morfologiei CP2: descrierea sistemului morfologic al limbii române și utilizarea acestuia în producerea de texte și în interacțiunea verbală; CP3: utilizarea adecvată a conceptelor în comunicarea profesională, scrisă și orală, în limba română; CP4: utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea fenomenelor morfologice; CP5: dezvoltarea abilităților de aplicare a unor principii și metode de gândire critică în analiza; dezvoltarea capacității de transfer și rezolvare a problemelor de morfologie a limbii române CP6: elaborarea autonomă de proiecte profesionale prin care să se afirme creativitatea și capacitatea de inovare în domeniul limbii române.
Competențe transversale	CT1: utilizarea componentelor domeniului Filologie în deplină concordanță cu etica profesională; CT2: organizarea unor proiecte de echipă, dezvoltarea abilităților de relaționare, comunicare interpersonală și asumare de roluri specifice. CT3: conceperea și derularea unor proiecte individuale de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și înțelegerea teoriilor, a metodelor de bază, a tendințelor structurii morfologice a limbii române contemporane:
Obiectivele specifice	Se anticipează că prin parcursul de studiu al disciplinei studenții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> • să cunoască noile interpretări din domeniul morfologiei • să identifice noile tendințe manifestate în structura gramaticală a limbii române contemporane • să analizeze dinamica unor forme lingvistice în raport cu codificarea lor în lucrările de specialitate

8. Conținuturi

Curs		Nr. Ore
Curs 1	Noțiuni generale: abordarea faptelor de limbă, a unităților lingvistice din perspectiva funcției de comunicare. Configurația actuală a limbii române.	2

	Fenomenul analogiei (paradigme, reorganizări flexionare etc.).	
Curs 2	Descrierea claselor lexico-gramaticale din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Substantivul. Tendințe în privința regulilor de regim. Tendințe legate de folosirea numelor proprii în limba română contemporană. Tendințe în utilizarea substantive abstracte derivate cu sufixul <i>-itate</i> , recum și în utilizarea substantivelor nume proprii și a patronimelor.	4
Curs 3	Descrierea articolului din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Contestarea statutului de clasă lexico-gramaticală a articolului și considerarea lui ca morfem al determinării. Statutul pronominal al particulei <i>al</i> . Tendințe în folosirea articolului	2
Curs 4	Descrierea claselor lexico-gramaticale din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Adjectivul. Mijloace expresive cologaționale ale gradelor de comparație. Tendințe în conversiunea adjectivelor (pseudoadverbializarea adjectivelor, tiparul adverbializării adjectivelor și modificări în structura gramaticală românească).	2
Curs 5	Descrierea clasei lexico-gramaticale a pronumelui din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Mijloace de exprimare a posesiei în limba română. Tendințe în utilizarea formelor speciale de pronume (îndeosebi a dativului posesiv), a anticipării sau reluării pronumelui. Folosirea abuzivă a pronumelui reflexiv.	4
Curs 6	Descrierea claselor lexico-gramaticale din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Verbul – nucleul de structură semantico-sintactică a propoziției. Tendințe în utilizarea verbului. Confuzii între conjugări manifestate la anumite moduri și timpuri verbale; tendințe în privința tranzitivității; dublete în paradigme; dinamica verbelor neologice; particularități ale verbelor în construcții reflexive; timpuri deictice și relaționale. Statutul unor verbe denominale și dejectivale.	4
Curs 7	Descrierea claselor lexico-gramaticale din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Contestarea flexibilității numeralului vs. menținerea definiției semantice în analiza gramaticală.	2
Curs 8	Descrierea clasei lexico-gramaticale a adverbului din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Extinderea utilizării în structuri afirmative a unor forme specifice structurilor negative. Particule modale și funcții comunicative.	2
Curs 9	Descrierea claselor lexico-gramaticale ale prepoziției și conjuncției din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Prepoziția și conjuncția – instrumente gramaticale, rolul lor în realizarea relațiilor sintactice. Tendințe în folosirea prepoziției în limba română actuală. Reconsiderarea teoriei privitoare la caracterul sinsemantic al prepoziției. Eludarea prepoziției în grupul numeral + substantiv. Reactivarea unor prepoziții arhaice.	4
Curs 10	Descrierea clasei lexico-gramaticale a interjecției din perspectivă semantică, sintactică, pragmatică. Interjecția integrată sau neintegrată sintactic; centru și adjunct în grupul sintactic.	2
Total ore curs:		28
Seminar/Laborator		Nr. Ore
Sem 1	Clase lexico-gramaticale în analiza morfematică	2
Sem 2	Tipuri de flexiune în dinamica limbii actuale.	2

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Sem 3	Structura morfematică a cuvintelor flexibile. Delimitări: sufixe lexicale și gramaticale.	2
Sem 4	Categoria gramaticală a cazului. Abordare morfologică, punerea între paranteze a perspectivei sintactice. Clasificarea cazurilor, variația cazuală concomitentă.	2
Sem 5	Configurația actuală a genului personal	2
Sem 6	Diateza reflexivă – interpretări în contextul opoziției dintre conținut și formă.	2
Sem 7	Categoria gramaticală a aspectului, caracterul neomogen, redarea prin mijloace diferite (fonetice, lexicale, morfologice)	2
Sem 8	Morfemul de determinare /vs/ morfemul de ordine	2
Sem 9	Sensul partitiv și mijloace de exprimare în limba română	2
Sem 10	Locuțiuni ale claselor lexico-gramaticale. Tipare locuționale.	4
Sem 11	Tendențe actuale în utilizarea numeralului	2
Sem 12	Tendențe în conversiunea adjectivelor (pseudoadverbializarea adjectivelor, tiparul adverbializării adjectivelor și modificări în structura gramaticală românească)	
Sem 13	Mijloace adverbiale de redare a categoriei modalității/ modalizatorii. Valori semantice subiective; sinonimia modală; omonimia modală.	2
Total ore seminar/laborator		28

Metode de predare

-expunerea; - demonstrația; - conversația; - dezbateră; - proiectul		
---	--	--

Bibliografie

• Bibliografie

- *** *Gramatica limbii române*, București, Editura Academiei 1963, vol. I, II.
- *** *Gramatica limbii române*, vol. I, Cuvântul, București, Editura Academiei Române, 2005.
- *** *Gramatica limbii române*, vol. II, Enunțul, București, Editura Academiei Române, 2005.
- Avram, Mioara, *Gramatica pentru toți*, București, Editura Academiei R.S.R., 1986
- Bidu-Vrânceanu, Angela; Călărașu, Cristina; Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana; Mancaș, Mihaela; Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționarul de științe ale limbii*, Nemira, 2001.
- Brâncuș, Grigore; Saramandu, Manuela, *Gramatica limbii române. Morfologia*, București, Editura Atos.
- Constantinescu Dobridor, Gheorghe. *Dicționar de termeni lingvistici*, București, Teora, 1998.
- Constantinescu-Dobridor, Gheorghe. *Morfologia limbii române*, Editura Vox, 1996.
- Coșeriu, Eugeniu. *Lecții de lingvistică generală*, Editura Arc, 2000.
- Coteanu, Ion, *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Albatros, 1982.
- Drașoveanu, D.D., *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Clusium, Cluj – Napoca, 1997.
- Ducrot, O., Schaeffer, J.M., *Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului*, București, Editura Babel, 1996
- G.G. Neamțu, *Teoria și practica analizei gramaticale*, Cluj-Napoca, Editura Excelsior, 1999.
- Guțu – Romalo, Valeria. *Morfologia*, în *L.R.C. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, (coord. Ion Coteanu), București, Editura Didactică și Pedagogică, 1974.
- Guțu Romalo, Valeria, *Corectitudine și greșeală. Limba română de azi*, București, Humanitas, 2000.
- Hristea, Theodor (coordonator), *Sinteze de limba română*, București, Editura Albatros, 1984.
- Iordan, Iorgu; Guțu Romalo, Valeria; Niculescu, Alexandru, *Structura morfologică a limbii române contemporane*, București, Editura Științifică, 1967.
- Iordan, Iorgu; Robu, Vladimir, *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.
- Irimia, Dumitru, *Gramatica limbii române*, Iași, Polirom, 1997.
- Neamțu, G.G., *Elemente de analiză gramaticală*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.
- Pană Dindelegan, Gabriela, *Teorie și analiză gramaticală*, București, Editura Coresi, 1994.
- Pană-Dindelegan, Gabriela, *Elemente de gramatică. Dificultăți, controversate, noi interpretări*, București, Humanitas Educațional, 2003
- Toșa, Alexandru. *Elemente de morfologie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.

Referințe
bibliografice
recomandate

Referințe bibliografice suplimentare	<p>*** <i>Limba română corectă. Probleme de ortografie, gramatică, lexic</i> (coordonator Vasile Breban), București, Editura Științifică, 1973..</p> <p>Calota, Ion, <i>Mica enciclopedie a românei corecte</i>, Ed. Niculescu, Bucuresti, 2001.</p> <p>Coșeriu, Eugeniu, <i>Introducere în lingvistică</i>, ediția a II-a, Cluj, Clusium, 1999.</p> <p>Coja, Ion, <i>Indreptarea indreptarului ortografic, ortoepic și de punctuație</i>, Ed. Junimea, Iasi, 2003</p> <p>Dimitriu, Corneliu, <i>Tratat de gramatică a limbii române. Morfologia</i>. Iași, Institutul European, 1999.</p> <p>Goga, Mircea, <i>Limba română. Morfologie. Sintaxă. Ghid de analiză morfosintactică</i>, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1998.</p> <p>Guțu Romalo, Valeria, <i>Morfologia structurală a limbii române</i>, București, Editura Academiei, 1968.</p> <p>Hancu, Alexandru, <i>Greșeli tipice în analiza gramaticală</i>, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 1999</p> <p>Irimia, Dumitru, <i>Morfo-sintaxa verbului românesc</i>, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 1997.</p> <p>Martinet, André, <i>Fonction et dynamique des langues</i>, Paris, Armand Colin, 1985</p> <p>Trandafir, Gh. D., <i>Probleme de gramatică a limbii române actuale</i>, Craiova, Scrisul românesc, 1982</p>
--------------------------------------	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Se realizează prin contacte periodice cu acesteia în vederea analizei problemei.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	-capacitatea de analiză a materialului lingvistic din perspectivă morfologică	- lucrare scrisă	50%	CEF
	-capacitatea de observare și analiză a tendintelor structurii morfologice a limbii române contemporane			
Laborator	- calitatea documentării realizate în vederea prezentării proiectului individual;	- proiect individual	30%	nCPE
	-pertinența intervențiilor pe marginea temelor discutate în timpul orei;	- conversația	20%	nCPE

Standard minim de performanță: cunoașterea elementară a algoritmului de analiză morfologică și capacitatea de a recunoaște și încadra o anumită tendință din structura gramaticală românească fără a dezvolta o argumentare persuasivă și detaliată.

(* **Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.**

(** CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 1 septembrie 2020

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Data avizării în Departament:.....15 septembrie 2020

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lector dr. Monica Borș	
Director de departament	Conf. dr. habil. Radu Dragulescu	